

جنگ با ایران چه بلایی بر سر بازار گاز آورد

پیامدهای جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران و محدودیت‌های ایجاد شده در تردد کشتی‌ها از تنگه هرمز، بازار جهانی گاز و ال‌ان‌جی (LNG) را با اختلال روبه‌رو کرده است. کاهش عرضه گاز مایع خاورمیانه، رشد قیمت‌ها و افت تجارت جهانی از مهم‌ترین نتایج این بحران بوده است.

بر اساس گزارش اداره کل اوپک، مجامع و سازمان‌های بین‌المللی، تولید جهانی گاز در آوریل ۳۶ درصد کاهش یافت و به ۳۳۸ میلیارد مترمکعب رسید. گزارش اوپک دلیل اصلی این افت را کاهش بیش از ۳۰ درصدی عرضه گاز خاورمیانه در پی تنش‌های ژئوپلیتیکی و محدودیت‌های تردد از تنگه هرمز عنوان کرده است. در نتیجه، سهم خاورمیانه از تولید جهانی به ۱۳ درصد کاهش یافته است. اختلال در صادرات LNG قطر و امارات نیز تجارت جهانی گاز مایع را تحت تأثیر قرار داد. واردات جهانی LNG برای سوسمین‌ماه متوالی کاهش یافت و با اکت ۴۶ درصدی به ۳۲.۹ میلیون تن رسید. اروپا نیز با ثبت کاهش ۱۱ درصدی، شدیدترین افت واردات خود از نوامبر ۲۰۲۴ را تجربه کرد. همزمان با نگرانی از محدودیت عرضه، قیمت گاز در بازارهای جهانی افزایش یافت. قیمت شاخص TTF اروپا با رشد ۴ درصدی به ۱۶.۲۴ دلار در هر میلیون بی‌تی‌یو رسید که ۴۰ درصد بیشتر از سال گذشته است. قیمت LNG در شمال شرق آسیا نیز با افزایش ۹ درصدی به ۱۸.۰۳ دلار رسید و نسبت به مدت مشابه سال قبل ۵۵ درصد رشد را نشان می‌دهد.

کارشناسان معتقدند در صورت تداوم تنش‌ها در خاورمیانه، بازار جهانی گاز همچنان با نوسان قیمت و محدودیت عرضه روبه‌رو خواهد بود.

عزم مشترک برای کنترل بازار اجاره

وزارت راه و شهرسازی و کمیسیون عمران مجلس در نشست مشترک، بر حمایت از مستأجران، تأمین مسکن اقشار کم‌درآمد و تسریع در تکمیل پروژه‌های فیضت ملی مسکن تأکید کردند؛ نشستی که در آن مدیریت بازار اجاره و تقویت نقش دولت در حمایت هدفمند از خانوارهای نیازمند، از محورهای اصلی بود. فرزانه صادق مالواجره، وزیر راه و شهرسازی در این نشست با اشاره به سهم بالای هزینه مسکن در سبد خانوارها، اعلام کرد دولت با اجرای برنامه‌های حمایتی و مداخله هدفمند در بخش مسکن، تلاش می‌کند بخشی از فشارهای ناشی از تورم و افزایش هزینه‌های اجاره را کاهش دهد. مدیریت بازار اجاره نیز از دیگر محورهای مهم این نشست بود. رئیس کمیسیون عمران مجلس بر اجرای دقیق مصوبات مربوط به سقف افزایش اجاره‌ها، نظارت استانداران و همکاری دستگاه‌های نظارتی برای صیانت از حقوق مستأجران تأکید کرد. همچنین نمایندگان مجلس خواستار افزایش سقف تسهیلات ودیعه مسکن و اجرای کامل تعهدات بانک‌ها در پرداخت تسهیلات شدند. در بخش تولید مسکن نیز وزیر راه و شهرسازی از تعهد خود برای تکمیل واحدهای فیضت ملی مسکن خبر داد و اعلام کرد در حال حاضر حدود ۱۶۰ هزار واحد با پیشرفت فیزیکی بیش از ۶۵ درصد در دست اجرا قرار دارد که تکمیل و بهره‌برداری از آنها در اولویت قرار گرفته است. دولت و مجلس همچنین بر نقش تسهیلاتی دولت، حمایت از بخش خصوصی و استفاده از ظرفیت‌های مختلف برای افزایش عرضه مسکن و ایجاد تعادل در بازار تأکید کردند. نمایندگان مجلس همچنین بر بازگشت دولت و وزارت راه و شهرسازی به مأموریت ذاتی خود که تسهیلاتی و حمایتی از رونق تولید مسکن از جانب بخش خصوصی است، تأکید و اعلام کردند: دولت نباید به‌طور مستقیم در امر خانه‌سازی مداخله کند و لازم است از طریق ایجاد امکان برای واگذاری زمین و پرداخت تسهیلات، زمینه‌ساز شدن مردم را فراهم کند.

۱۰ میلیارد دلار

بانک جهانی در گزارش جدید خود اعلام کرد هدررفت گاز در میدان‌های ایران در سال ۲۰۲۵ با ۵۵ درصد افزایش به ۲۹۹ میلیارد مترمکعب رسیده که ارزش آن حدود ۱۰ میلیارد دلار برآورد شده است. این در حالی است که تولید نفت ایران در سال گذشته فقط ۲ درصد رشد داشته است.

هاشم امینی، رئیس هیأت‌مدیره شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور با بیان اینکه ۵۸ شهر در ۲۳ استان کشور با تنش منابع آبی مواجه هستند از تصویب ۹ هزار میلیارد تومان اعتبار برای رفع تنش‌های آبی کشور، به‌ویژه در استان‌های تهران، همدان، مرکزی و شهر مشهد خبر داد.

راز شورش تورم در ایران

همشهری پشت صحنه صعود شاخص تورم را در یک سال گذشته رصد کرد

گزارش

رضا کر بلائی | روزنامه‌نگار | جهش ۶۱.۵ درصدی پایه پولی و به دنبال آن رشد ۵۳.۳ درصدی حجم نقدینگی در سال ۱۴۰۴ به‌وضوح پشت‌صحنه قیام تورم را در اقتصاد ایران نشان می‌دهد. افزایش شتابان پایه پولی و نقدینگی، نشان‌دهنده‌ای از ناترازی افزایش هزینه‌های مبادلات، فشار بر بازار ارز و بالا رفتن ریسک فعالیت‌های اقتصادی، در نهایت خود را در ناترازی شدن دخل و خرج مردم، کوچک‌تر شدن سفره خانوارها و افت

قدرت خرید نشان داده است. به گزارش همشهری، در کنار این عوامل ساختاری، اقتصاد ایران طی یک سال گذشته با ۲ جنگ تحمیلی و پیامدهای اقتصادی ناشی از آن نیز روبه‌رو بوده است. این رخدادها با افزایش نااطمینانی، تشدید انتظارات تورمی، اختلال در برخی زنجیره‌های تأمین، افزایش هزینه‌های مبادلات، فشار بر بازار ارز و بالا رفتن ریسک فعالیت‌های اقتصادی، در نهایت آثار اقتصادی تنش‌های منطقه‌ای، برنامه‌های عملی برای مهار روند پرشتاب

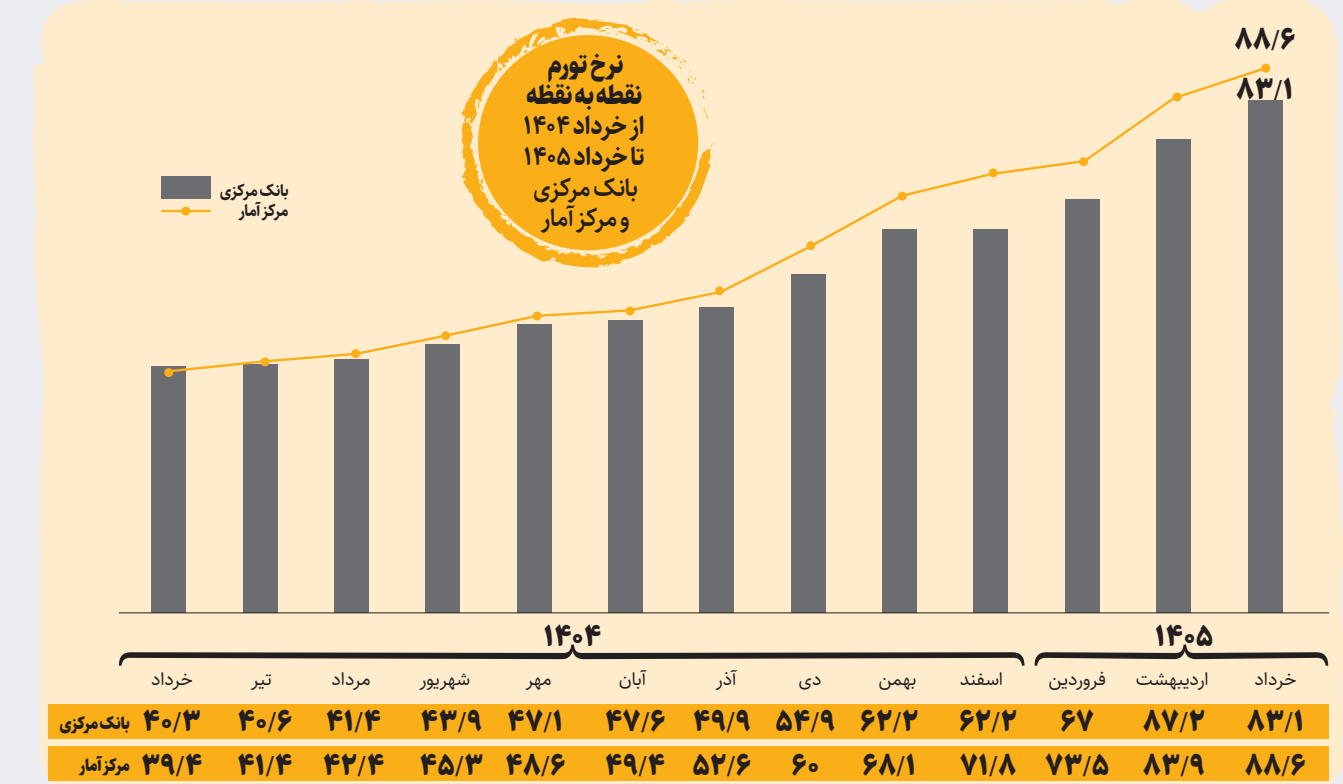
کارشناسان ۴ عامل را به‌عنوان ریشه اصلی تورم کنونی معرفی می‌کنند. نخست، کسری بودجه دولت است. زمانی که درآمدهای دولت پاسخگوی هزینه‌ها نباشد، دولت ناچار به استقراض، انتشار بدهی یا استفاده از منابع بانک مرکزی می‌شود؛ فرآیندی که در نهایت به افزایش پایه پولی منجر خواهد شد. عامل دوم، رشد شدید پایه پولی است. پایه پولی همان پول پر قدرتی است که از طریق شبکه بانکی چند برابر شده و نقدینگی را افزایش می‌دهد. هرچه رشد پایه پولی بیشتر

چرا تورم متوقف نمی‌شود؟

رشد یک سال گذشته نشان می‌دهد اگر رشد پایه پولی، نقدینگی و ناترازی‌های مالی مهار نشود، تورم همچنان مهم‌ترین تهدید اقتصاد ایران باقی خواهد ماند. ادامه این وضعیت نه تنها قدرت خرید مردم را کاهش می‌دهد، بلکه سرمایه‌گذاری، اشتغال و رشد اقتصادی را نیز تحت تأثیر قرار خواهد داد. اکنون مهم‌ترین پرسش این است که آیا دولت و بانک مرکزی با اجرای اصلاحات ساختاری می‌توانند موتور تورم را خاموش کنند یا اقتصاد ایران همچنان در چرخه تورم‌های بالا گرفتار خواهد ماند.

دولت چه کند؟

اقتصاددانان معتقدند، مهار تورم تنها با کنترل قیمت‌ها امکان‌پذیر نیست. نخستین گام، برقراری انضباط مالی و کاهش کسری بودجه است. همزمان باید رشد پایه پولی و نقدینگی تحت

کنترل قرار گیرد و بانک مرکزی از تأمین مالی مستقیم یا غیرمستقیم کسری بودجه دولت فاصله بگیرد. اصلاح ساختار شبکه بانکی، جلوگیری از اضافه برداشت بانک‌ها، افزایش استقلال بانک

سقوط تاریخی طلا

قیمت طلا در معاملات روز سه‌شنبه بازار جهانی بیش از یک درصد کاهش یافت و در آستانه ثبت بزرگ‌ترین افت ماهانه خود از اکتبر ۲۰۰۸ قرار گرفت. بهای هر اونس طلا با یک درصد افت به ۲۹۷۵ دلار و ۴ سنت رسید و قراردادهای آتی آمریکا نیز با کاهش ۱/۲ درصدی در سطح ۳۹۸۸ دلار و ۶۰ سنت معامله شدند. طلا از ابتدای ژوئن تاکنون ۱۲/۴ درصد ارزش خود را از دست داده و چهارمین ماه نزول متوالی را از سر گذرانده است. تحلیلگران تقویت دلار، افزایش انتظارات برای رشد نرخ بهره آمریکا و تداوم نگرانی‌های تورمی را مهم‌ترین عوامل فشار بر بازار طلا می‌دانند؛ عواملی که جذابیت این فلز امن را کاهش می‌دهد.

آرامش هرمز نفت را نزولی کرد

قیمت نفت در معاملات روز سه‌شنبه تحت تأثیر کاهش نگرانی‌ها در مورد اختلال در صادرات انرژی از تنگه هرمز، عقب‌نشینی کرد و در مسیر ثبت افت ماهانه قرار گرفت. بهای نفت برنت برای تحویل اوت با ۴ سنت کاهش شد. ۷۲.۵۱ دلار و نفت وست‌تگزاس اینترمیدیت آمریکا با ۳۹ سنت افت به ۷۰.۳۶ دلار در هر بشکه رسید. قیمت نفت برنت نسبت به ماه گذشته حدود ۲۲ درصد و نفت آمریکا حدود ۱۹ درصد کاهش یافت. تحلیلگران می‌گویند با وجود کاهش تنش‌ها، بازار همچنان نسبت به تحولات منطقه و وضعیت تقاضای چین محتاط است. همزمان، کاهش ذخایر نفت آمریکا و فشار سیاسی برای مهار قیمت سوخت از مهم‌ترین متغیرهای اثرگذار است.

تکذیب حذف کالا بر کالاهای پر درآمد

در پی انتشار گمانه‌زنی‌هایی درباره حذف ۳ دهک پردرآمد از طرح کالابزرگ الکترونیکی، یک مقام دولتی این موضوع را به‌طور قاطع تکذیب کرد. این واکنش پس از آن مطرح شد که یکی از اعضای کمیسیون برنامه و بودجه مجلس از احتمال کنار گذاشتن دهک‌های بالاتر برای افزایش حمایت از ۷ دهک دیگر سخن گفته بود. این مقام دولتی تأکید کرد هیچ برنامه‌ای برای حذف مشمولان کالابزرگ وجود ندارد و سیاست دولت همچنان حمایت حداکثری از خانوارهای مشمول است. وی در عین حال گفت رویکرد «حمایت هدفمند» و تقویت دهک‌های کم‌درآمد در دستور کار قرار دارد. به گفته او، رقم نهایی افزایش اعتبار کالابزرگ نیز هنوز تعیین و تصویب نشده است.

پرداخت وام نیروگاه‌های خورشیدی خانگی آغاز شد

ساتبا برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی خانگی وام کم‌بهره تا سقف ۴ میلیارد ریال پرداخت می‌کند. سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) از طریق پلتفرم‌های تسهیلات‌یار و سکوهاي فروش (تأمین‌کنندگان کالا و خدمات) اینترنتی مورد تأیید، برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی انشعابی به ظرفیت حداکثر ۱۰ کیلووات، تسهیلات کم‌بهره تا سقف ۴ میلیارد ریال پرداخت می‌کند. نرخ سود این تسهیلات ۱۴ درصد و دوره بازپرداخت آن ۶۰ ماه (با احتساب دوره تنفس ۱۴ ماهه) در نظر گرفته شده است. از ابتدای تیرماه سال جاری تاکنون ظرفیت کمتر از ۹ روز، ۸۸۰ متقاضی به ظرفیت ۴۴۰ کیلووات و به ارزش ۳۵۰ میلیارد ریال، تسهیلات مورد اشاره را دریافت کرده‌اند.

بازودی خدمات بانک‌ها به روال عادی برمی‌گردد

وزیر امور اقتصادی و دارایی از بازگشت تقریباً کامل خدمات بانک‌های آسیب‌دیده از حملات سایبری در روزهای آینده خبر داد. سیدعلی مدنی‌زاده به‌مدیران بانک‌ها دستور داد پیگیر بازگشت هرچه سریع‌تر خدمات بانکی خود باشند که بر حملات اخیر مختل شده بودند. او همچنین افزود: تجربه حمله سایبری و نیز حمله فیزیکی بانک‌ها در جنگ ۱۲ روزه باعث شد، در این دوره از حملات هیچ‌گونه نشت و یا زدست‌رفتن اطلاعات، نداشته باشیم. وی از راه‌اندازی کمیته‌ای ذیل شورای امنیت ملی برای برگشت هر چه سریع‌تر خدمات بانکی آسیب‌دیده به چرخه اقتصاد و تقویت اقدامات پدافندی علیه حملات سایبری خبر داد.

صادرات به اوراسیا و آفریقا افزایش یافت

رئیس سازمان توسعه تجارت از افزایش ۱۸ درصدی صادرات به اوراسیا خبر داد. محمدعلی دهقان دهنوی اجرای موافقت‌نامه تجارت آزاد با اوراسیا را از دستاوردهای مهم کشور دانست و افزود: ۸۷ درصد تعرفه‌ها با این اتحادیه صفر شده است و صادرات به اوراسیا بعد از اجرایی شدن این موافقتنامه حدود ۱۸ درصد رشد کرد. علاوه بر اوراسیا صادرات به آفریقا نیز حدود ۶۰ درصد رشد داشت. به گفته او، صادرات غیرنفتی در سال ۱۴۰۳ به ۵۸ میلیارد دلار رسید و در سال ۱۴۰۴ با وجود حوادثی مانند آتش‌سوزی بندر شهید رجایی، جنگ ۱۲ روزه و جنگ تحمیلی سوم به ۵۲ میلیارد دلار رسید. دهقان دهنوی توسعه بازارهای جدید، تقویت مراکز تجاری و افزایش تعداد ایزبانان بازرگانی را از دیگر اقدامات سازمان توسعه تجارت ایران برشمرد.